

Analitzar a fons la política d'un país durant un any és gairebé missió impossible a no ser que ens conformem amb una pura descripció de fets. I ni això és senzill perquè per dur-la a bon terme també cal escollir aquells esdeveniments que es consideren com a punts clau per tal de bastir un discurs coherent.

Miquel Caminal, acadèmic competent, subtil analista polític a la premsa i membre de la Comissió Assessora per a la Reforma de l'Autogovern, sembla la persona adequada per a construir una interpretació de la vida política catalana de l'any 2006 i fer-ho sense simplificacions i amb coherència. Altres persones poden tenir interpretacions alternatives però justament la que se'n proposa amb una gran claredat expositiva ajuda els lectors a precisar les idees pròpies a partir d'un debat silenciós però eficaç.

Va semblar interessant completar la visió global de la vida política a Catalunya el 2006 amb una referència més concreta als resultats del referèndum de l'Estatut i de les eleccions autonòmiques de l'1 de novembre. **Francesc Pallarès**, especialista en la matèria, es responsabilitza amb encert d'aquest apartat.

Del curós treball sobre el comportament electoral de la ciutadania de Catalunya en les dues ocasions citades es desprèn, com a conclusió de major transcendència a l'hora de copsar el nivell i qualitat de la nostra democràcia, el baix índex de participació.

Com sempre, els polítics i els politòlegs ens preguntem (sense arribar mai a una resposta clara, convincent i unànime) per les causes, estructurals i conjunturals, de cada fita abstencionista. En el cas que ens ocupa i pel que fa al referèndum estatutari sembla haver-hi acord sobre algunes possibles causes desmotivadores, començant pel mateix procés d'elaboració de l'Estatut (amb picabaralles, deslleialtats i divisió entre els partits), la desmobilització de les institucions civils, el trencament del govern tripartit i les contradiccions du-

bitatives d'ERC. Les eleccions al Parlament no varen fer més que confirmar el distanciament entre la ciutadania i la classe política del país.

Una lectura reflexiva dels dos treballs que presenten podria tal vegada incloure-nos, més enllà de l'experiència política catalana de l'any 2006, a repensar les arrels comunes de l'abstencionisme electoral en les democràcies occidentals. Vivim un temps històric caracteritzat pel desassossec, per la intranquil·litat. Predomina la violència, la inseguretat i la por, aguditzades per la incertesa sobre la supervivència de la terra com a lloc habitable. Arreu creix la desconfiança en què els governants puguin enfrontar amb èxit els vells i nous reptes que té la humanitat del segle XXI. El malestar creix i moltes ciutadanes i ciutadans comencen a allunyar-se del sistema democràtic en les societats capitalistes. El símptoma més evident i fàcil de mesurar de tot això és l'abstenció electoral. La democràcia representativa s'està allunyant de la realitat social i caldrà imaginar, provocar i assolir noves formes de participació democràtica perquè els homes i les dones es corresponsabilitzin del destí del nostre país.

ROSA VIRÓS

Catedràtica de Ciència Política i de l'Administració UPF